

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

(V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CƯ KUIN, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Lợi.
- Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hoài Nam – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin.
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Phúc - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 3 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2023 TLS T VDS ngày 11 tháng 01 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2023/QĐS TVDS, ngày 13 tháng 3 năm 2023, những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Trần T, sinh năm 1954
Trú tại: Thôn 4, xã E, huyện C, tỉnh Đ (có mặt)
- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:
Ông Trần Minh Th, sinh năm 1993 (vắng mặt)
Ông Trần Thành T, sinh năm 1977 (có đơn xin vắng mặt)
Bà Trần Thị T, sinh năm 1989 (có đơn xin vắng mặt)
Cùng trú tại: Thôn 4, xã E, huyện C, tỉnh Đ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, bản tự khai và tại phiên họp ông Trần T trình bày:

Tôi và bà Hồ Thị Tr chung sống, sinh được 03 con chung (ông Trần Minh Th, ông Trần Thành Th, bà Trần Thị T). Khi sinh ra Trần Minh Th đã bị bệnh đông kinh co giật. Đến năm 1995 gia đình mới có điều kiện đưa cháu đi điều trị tại bệnh viện Nhi Đồng, sau một thời gian điều trị bác sỹ mới cho biết cháu Th bị bệnh bại não bẩm sinh không chữa trị được. Không cử động chân tay, không đi lại được cũng không biết nói. Gia đình đã bỏ rất nhiều công sức, tiền bạc đưa cháu đi chữa trị ở nhiều bệnh viện ở khắp tỉnh thành trong cả nước nhưng bệnh tình không có kết quả tốt đẹp. Bệnh càng ngày càng nặng hơn, hiện nay cháu Th được Nhà nước trợ cấp xã hội mức 720.000 đồng/tháng. Nay tôi làm đơn này yêu cầu

Tòa án tuyên bố cháu Trần Minh Th mất năng lực hành vi theo quy định của pháp luật.

Về chỉ định người giám hộ cho cháu Trần Minh Th: Được sự thống nhất của gia đình, đề nghị Tòa án chỉ định tôi (Trần T) sẽ là người giám hộ.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Trần Thành T trình bày:*

Nhất trí với ý kiến của ông Trần T yêu cầu Tòa án tuyên bố em tôi là Trần Minh Th mất năng lực hành vi, cử ông Trần T làm người giám hộ.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị Thúy trình bày:*

Nhất trí với ý kiến của ông Trần T yêu cầu Tòa án tuyên bố em tôi là Trần Minh Th mất năng lực hành vi, cử ông Trần T làm người giám hộ.

Tòa án đã ban hành quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần, tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 33/KLGD ngày 09/3/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên kết luận:

1. Kết luận:

- *Đương sự Trần Minh Th – sinh năm 1993; giới tính: Nam*

Nơi thường trú: Thôn 4, xã E, huyện C, tỉnh D

1.1. Kết luận về y học:

Hiện tại đương sự bị bệnh: *Động kinh + chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD10)*

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi:

Hiện tại đương sự: *Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi*

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng dân sự của Thẩm phán, Thư ký, đương sự: Trong quá trình giải quyết và tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký, đương sự đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin.

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Khoản 1 Điều 23, các Điều 49, 54, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự.

- Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Trần T.

- Tuyên bố cháu Trần Minh Th mất năng lực hành vi dân sự, chỉ định ông Trần T là người giám hộ cho cháu Th.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin nhận định:

[1] Về thẩm quyền và quan hệ tranh chấp: Ông Trần T yêu cầu Tòa án tuyên bố cháu Trần Minh Th mất năng lực hành vi dân sự, cháu Trần Minh Th có nơi cư trú tại huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin.

[2] Về nội dung:

Ông Trần T và bà Hồ Thị Tr chung sống sinh cháu Trần Minh Th, từ khi sinh ra Trần Minh Th đã bị bệnh đông kinh co giật. Đến năm 1995 gia đình mới có điều kiện đưa cháu đi điều trị tại bệnh viện Nhi Đồng, sau một thời gian điều trị bác sỹ mới nói cho biết cháu bị bệnh bại não bẩm sinh không chữa trị được. Gia đình đã bỏ rất nhiều công sức, tiền bạc đưa cháu đi chữa trị ở nhiều bệnh viện ở khắp tỉnh thành trong cả nước nhưng bệnh tình không có kết quả tốt đẹp. Bệnh càng ngày càng nặng hơn, hiện nay cháu Th được Nhà nước trợ cấp xã hội mức 720.000 đồng/tháng. Do đó ông T làm đơn này yêu cầu Tòa án tuyên bố cháu Trần Minh Th mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 33/KLGD ngày 09/3/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên kết luận: Cháu Trần Minh Th *Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi* do vậy ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố cháu Trần Minh Th mất năng lực hành vi dân sự là đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định

“ Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

[3] Xét yêu cầu chỉ định người giám hộ: Cháu Trần Minh Th đang sống chung với bố đẻ là ông Trần T và hiện nay đang được ông T chăm sóc, nuôi dưỡng, ông T là người có đầy đủ năng lực hành vi dân sự đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49, khoản 1 Điều 57 Bộ luật dân sự năm 2015; mặt khác ông Trần Thành T và bà Trần Thị T là anh, chị ruột của cháu Th đều đồng ý để ông T là người giám hộ cho cháu Th nên cần chấp nhận.

[5] Về chi phí giám định: Ông Trần T phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần (đã nộp xong tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên).

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Trần T là người già nên không phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Khoản 1 Điều 22 và các Điều 49, 54, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự.

Căn cứ Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Trần T.

Tuyên bố cháu Trần Minh Th, sinh năm 1993; giới tính: Nam mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chỉ định ông Trần T, sinh năm 1954 trú tại: Thôn 4, xã E, huyện C, tỉnh Đ là người giám hộ cho cháu Trần Minh Th.

Quyền lợi và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định của pháp luật.

3. Về chi phí giám định: Ông Trần T phải chịu chi giám định pháp y tâm thần (đã nộp xong tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên).

4. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trần T không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu được quyền kháng cáo quyết định, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày công bố quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc kể từ ngày niêm yết quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND huyện Cư Kuin;
- Chi Cục THADS huyện Cư Kuin;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã Ea Hu;
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

LÊ LỢI